

UZNESENIE

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a Mgr. Radoslavy Strhárskej, v právnej veci žalobcu Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Námestie SNP 23, 947 01 Banská Bystrica, IČO: 37828100, zastúpeného TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o.,

proti žalovanému Slovenská autobusová doprava Zvolen, a.s., so sídlom Balkán 53, 960 95 Zvolen, IČO: 36 054 666, zastúpenému advokátom JUDr. Milanom Ružbárskym, vydanie bezdôvodného

obohatenia a vo výške 1.292.990,-Eur a o vydanie medzitémneho rozsudku, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti medzitémnnemu rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 10Cb/8/2019-186 zo dňa 04. decembra 2019 takto

rozhodol:

- I. Odvolanie žalobcu odmieta.
- II. Rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 10Cb/8/2019-186 zo dňa 04. decembra 2019 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd odvolaním napadnutým medzitémnnym rozsudkom určil, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa Zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území Banskobystrického samosprávneho kraja uzatvorenej dňa 29. 12. 2008 v znení jej dodatku č. 9 zo dňa 11. 09. 2017 za obdobie po 31. 12. 2018. Zároveň výrokom II. rozhodol, že o nároku strán sporu na náhradu trov konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým sa rozhodne o celom uplatnenom procesnom nároku.

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 21. 05. 2019 sa žalobca domáhal, aby súd vydal vo veci medzitémny rozsudok, ktorým by určil, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa Zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území BBSK, uzatvorenej dňa 29. 12. 2008 v znení jej dodatku č. 9 zo dňa 11. 09. 2017 za obdobie po 31. 12. 2018.

Zároveň žalobca žiadal, aby súd vo veci samej vydal rozsudok, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.292.990,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne odo dňa 25. 01. 2019 do zaplataenia a zároveň, aby žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania.

3. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že medzi ním a žalovaným uzavretá zmluva dňa 29.12.2008 o výkone o verejnom záujme prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území BBSK obsahuje okrem iného náležitosti v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1370/2007 o službách vo verejnom záujme železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú Nariadenia Rady (EHS) 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (ďalej len „Nariadenie č. 1370/2007“). Doba trvania zmluvy mala uplynúť 31.12. 2018 v súlade s článkom IV. ods. 3 Nariadenia č. 1470/2007. Dňa 11.09.2017 bolo medzi zmluvnými stranami v zmysle článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007 podpísaný Dodatok č. 9 k zmluve (ďalej len „Dodatok č. 9“), ktorým sa dopĺňa článok V. ods. 10 zmluvy a zároveň došlo k zmene článku X. ods. 1 zmluvy, keď touto časťou Dodatku č. 9 malo dôjsť k predĺženiu trvania zmluvy o ďalších päť rokov. V septembri 2018 informoval žalobca v zmysle § 377 Obchodného zákonníka žalovaného o existencii prekážky plnenia zmluvnej povinnosti s odôvodnením, že Dodatok č. 9 v časti, ktorá predlžuje trvanie zmluvy o 50 % je absolútne neplatný, keďže je v priamom rozpore s článok IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007 a zároveň ho vyzval na bezodkladné riešenie núdzovej situácie. Právny zástupca žalovaného na výzvu žalobcu reagoval listom zo dňa 02.10.2018, ktorým odmietol argumentáciu o absolútnej neplatnosti predĺženia trvania zmluvy s tým, že do právoplatného rozhodnutia súdu treba považovať právny úkon za platný a jeho účastníkov zaväzujúci. Žalobca reagoval prostredníctvom právneho zástupcu na tento list listom zo dňa 07.11.2018. Zároveň žalobca uviedol, že žalovaný ako dopravca podal na BBSK návrh na udelenie dopravnej licencie na jednotlivé autobusové linky vnútroštátnej pravidelnej prímestskej dopravy v BBSK. Vzhľadom na hroziacu núdzovú situáciu v dopravnej obslužnosti po prvom 01.01.2019 BBSK udelil žiadateľovi SAD licencie na vybrané linky na vymedzené obdobie. Udelenie dopravnej licencie nie je podmienené existenciou platnej zmluvy o výkone vo verejnom záujme. Dopravca však smie vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu len na základe udelenej dopravnej licencie a súčasne na základe uzatvorenej zmluvy o výkone vo verejnom záujme. Listom zo dňa 25.01.2019 informoval BBSK dopravcu SAD, že bez toho, aby uznal trvanie zmluvy aj po 31.12.2018 s cieľom predísť vzniku potenciálnych škôd a majúc na zreteli verejný záujem na zabezpečení dopravnej obslužnosti, bude uhrádzať preukázanú stratu za dopravné výkony na mesačnej báze formou zálohových platieb až do doby, kým sa nepreukáže opak. Dňa 24. 01.2019 BBSK uhradil SAD sumu vo výške 1.292.990,-Eur vo forme zálohovej platby za obdobie január 2019. Listom zo dňa 21.02.2019 SAD predložila BBSK výkazy, náklady a tržby z prevádzky prímestskej autobusovej dopravy za mesiac január 2019. Žalobca uviedol, že žiada, aby súd rozhodol, že žalovaný nemá zmluvný nárok na toto poskytnuté finančné plnenie, keďže právny titul, na ktorý sa žalovaný odvoláva neexistuje a na základe tohto má byť žalovaný povinný vrátiť žalobcovi poskytnuté finančné plnenie za

obdobie január 2019 v celkovej výške.

4. Žalobca ďalej poukázal na znenie článku IV. ods. 3, ako aj článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007 a tiež na to, že z Oznámenia Komisie o výkladových usmerneniach týkajúcich sa Nariadenia č. 1370/2007, pokiaľ ide o článok IV. ods. 4 predmetného Nariadenia, ktorý upravuje podmienky, za ktorých možno povoliť predĺženie doby platnosti zmluvy o službách vo verejnom záujme o 50 %, „zmluva o službách vo verejnom záujme musí poskytovateľa zaväzovať, aby investoval do aktív, napr. do železničných koľajových vozidiel, opravárenských zariadení alebo infraštruktúry, v prípadoch, v ktorých je doba odpisovania mimoriadne dlhá. Z uvedeného má vyplývať, že na to, aby bolo možné v zmysle Nariadenia č. 1370/2007 predĺžiť zmluvu o ďalších päť rokov, museli sa obe zmluvné strany záväzných spôsobom zmluvne dohodnúť 1/ na preukázateľnom investovaní dopravcu do takých aktív, ktoré sú významné z hľadiska celkových aktív a po 2/ doba odpisovania musí byť objektívne mimoriadne dlhá. Tieto dve podmienky by museli byť splnené súčasne. Žalobca tiež poukázal na to, že zo samotnej zmluvy vyplýva, že jedinými významnými investíciami mali byť investície do obnovy vozidlového parku. Žalobca tvrdí, že zo strany dopravcu musí sa jednať o vlastnú investíciu natoľko významnú, odlišujúcu sa od priebežnej obnovy vozidlového parku, aby bola materiálne odôvodnená aplikácia výnimky z pravidla pre uzatváranie zmlúv na maximálne stanovú dobu desať rokov. Z obsahu listu žalovaného zo dňa 02.10.2018 však vyplýva, že v ňom sám uviedol, že ide o priebežné investovanie do aktív, v prípade investícií do obnovy vozidlového parku a túto by teda musel v uvedenom rozsahu uskutočniť bez ohľadu na existenciu zmluvy. Ďalej žalobca poukázal na to, že z Oznámenia Komisie o výkladových usmerneniach týkajúcich sa Nariadenia č. 1370/2007 vyplýva, že plánované investície dopravcu do nových vozidiel by sa mali štandardne realizovať na začiatku zmluvného obdobia a len výnimočne, ak sa majú realizovať v neskoršej etape zmluvného vzťahu, musí sa táto možnosť jasne uviesť už v súťažných podkladoch a príslušným spôsobom odraziť v podmienkach pre náhrady. Uvedené podmienky pre naplnenie výnimky podľa článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007 je potrebné vykladať v tom zmysle, že sa vzťahujú len na vlastné (významné investície dopravcu), pri ktorých nie je možné očakávať odpísanie nákladov v základnej desaťročnej lehote trvania zmluvy, a ktoré nie sú prefinancované iným subjektom. V opačnom prípade by neexistoval materiálny základ pre aplikáciu výnimky, ktorá dopravcovi umožňuje predĺžením zmluvy odpísať jeho vlastné investície. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na článok II. ods. 3 zmluvy, z ktorého vyplýva, že touto zmluvou sa BBSK zaviazal hradiť dopravcovi preukázanú stratu, ktorá mu vznikne plnením záväzku poskytovať výkony vo verejnom záujme. Z článku V. ods. 1 a ods. 4 zmluvy vyplýva, že samotná BBSK financovala obnovu vozidlového parku dopravcu, a to nepriamo cez odpisy a úroky úverov, resp. leasingu podľa zasielaných výkazov v zmysle príloh k zmluve, najskôr mesačne a potom na základe vyúčtovania. Nie je možné teda konštatovať splnenie prvej materiálnej (kumulatívnej) podmienky pre predĺženie trvania zmluvy o 50 %, nakoľko nešlo o významnú investíciu a zároveň nešlo o vlastnú investíciu dopravcu. Pokiaľ ide o druhú podmienku pre predĺženie trvania zmluvy, Nariadenie č. 1370/2007 predpokladá

existenciu objektívnej mimoriadne dlhej doby odpisovania aktív. Dodatkom č. 9 si zmluvné strany dohodli doplnenie pôvodného textu zmluvy v článku V. ods. 10, v zmysle ktorého si bude dopravca u investícií do vozidlového parku počnúc rokom 2017 uplatňovať účtovné odpisy v trvaní desať rokov. Podľa žalobcu ustanovenie o dobe odpisovania hmotných aktív nespĺňa druhú materiálnu podmienku v zmysle predmetného Nariadenia. Podľa žalobcu si zmluvné strany Dodatkom č. 9 dohodli len formálne predĺženie doby odpisovania, a to pri investíciach do štandardného vozidlového parku (autobusov). Predĺženie doby odpisovania je teda celkom zjavne účelovým dojednaním, ktoré malo len navodiť zdanie splnenia podmienok pre samotné predĺženie zmluvy podľa predmetného Nariadenia.

5. Žalobca tiež poukázal na § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka s tým, že z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že priama uplatniteľnosť európskych nariadení znamená, že pravidlá európskeho práva musia vyvíjať úplné a rovnaké účinky vo všetkých členských štátoch počnúc od ich vstupu do platnosti a počas celého obdobia ich platnosti. Dodatok č. 9 v časti, ktorou sa mení článok X. ods. 1 zmluvy, v zmysle ktorej sa predlžuje trvanie zmluvy o 50 %, je v priamom rozpore priamo uplatniteľným európskym predpisom, konkrétne s článkom IV. bod 4 Nariadenia č. 1370/2007. Táto časť Dodatku č. 9 je podľa žalobcu preto neplatná od počiatku (ex tunc) a nemôže vyvolať žiadne účinky. Keďže predĺženie trvania zmluvy je absolútne neplatné, nie je možné postupovať ani v zmysle článku II. bod 2. Žalobca tiež poukázal na znenie § 377 Obchodného zákonníka s tým, že dňa 13.09.2018 informoval žalovaného o výsledku právnej analýzy, podľa ktorej trvanie zmluvy skončí 31.12.2018 a vyzval ho na uskutočnenie rokovania ohľadne súvisiacich otázok. Žalovaný však trvá na platnosti zmluvy aj po 31.12.2018 a vykonáva dopravné služby vo verejnom záujme v zmysle zmluvy s odvolaním sa na platnosť časti Dodatku č. 9, ktorým sa mala predĺžiť zmluva o ďalších päť rokov. Žalobca v dobrej viere predísť vzniku potencionálnej škody a bez toho, aby uznal platnosť predĺženia zmluvy, oznámil listom z 25.01.2019 žalovanému, že plánuje mu platiť za dopravné výkony formou priebežných mesačných zálohových platieb tak, ako keby doba trvania zmluvy bola platne predĺžená do času, kým sa nepreukáže opak, keď zohľadnil aj postoj žalovaného k predĺženiu trvania zmluvy, ktorý deklaruje svoju viazanosť zmluvou. Žalobca však neuznáva platnosť predĺženia zmluvy, len deklaroval svoj úmysel predchádzať vzniku akejkoľvek potencionálnej škody na majetku strán dotknutých neplatným predĺžením zmluvy.

6. Žalobca tiež poukázal na § 214 ods. 1 a ods. 2 CSP a má za to, že vydanie medzitýmneho rozsudku v predmetnej veci je účelné. Podľa žalobcu vyriešenie otázky, či má žalovaný podľa zmluvy v znení Dodatku č. 9 právo na finančné plnenie, by mohlo mať pozitívny vplyv na hospodárnosť a rýchlosť konania a aj ďalších potencionálnych v budúcnosti začatých súdnych konaní vedených proti ďalšiemu dopravcovi SAD Lučenec. Žalobca tiež konštatoval, že vydaním medzitýmneho rozsudku by sa odstránila právna neistota a vytvoril by sa pevný právny základ pre právne vzťahy zúčastnených strán, ktorý by bol zárukou odvrátenia sporov, resp. by mohol slúžiť ako podklad pre mimosúdne urovnanie

strán.

7. Žalobca taktiež poukázal na ustanovenie § 457 a § 451 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže Obchodný zákonník neupravuje osobitnú úpravu bezdôvodného obohatenia. V prípade vyhlásenia časti Dodatku č. 9, ktorou sa mení článok X. ods. 1 zmluvy súdom za neplatnú, by bol žalovaný povinný vydať žalobcovi akékoľvek finančné plnenie prijaté na základe neexistujúcej zmluvy z titulu bezdôvodného obohatenia, keďže by sa jednalo o plnenie z neplatného právneho úkonu.

8. Žalovaný považuje uplatnené nároky žalobcu za neodpodstatnené tak z vecnoprávneho, ako i procesnoprávneho hľadiska. Žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal danosť naliehavého právneho záujmu na určení ním požadovanom. Poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, z ktorých právnych názorov vyplýva, že žalobca nemá a nemôže preukázať naliehavý právny záujem na určení, že „neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa zmluvy v znení Dodatku č. 9 za obdobie po 31.12.2018“ s tým, že neexistuje naliehavý právny záujem z dôvodu, že žalobca zároveň žaluje nárok na plnenie. Rozhodnutie súdu o nároku na plnenie bude závislé od posúdenia predbežnej prejudiciálnej otázky, či je zmluva platná ale nie je platná. Neprichádza preto do úvahy, aby právna otázka (neplatnosť zmluvy), ktorá má povahu predbežnej otázky bola rozhodnutá zároveň aj meritórne - konečným rozhodnutím. Navyše medzitýmne rozsudky majú konštitutívnu povahu, sú právotvorné, pričom rozhodnutia o určení práva sú deklaratórne. O predbežných otázkach súd nerozhoduje, ale ich iba posudzuje. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia R 61/65, ako aj R 387/2001. Žalovaný považuje argumentáciu žalobcu o potrebnosti určovacieho výroku vzhľadom na iné hroziace spory za zavádzajúcu, a to s poukazom na to, že posúdenie predbežnej otázky s civilnom sporovom konaní nie je záväzná pre iné konania, než pre konanie v ktorom bolo urobené. Žalovaný tiež tvrdí, že stav právnej neistoty existuje na strane žalobcu a nie žalovaného. Za tohto stavu naliehavý právny záujem na pozitívnom určovacom návrhu je na strane žalovaného a nie na strane žalobcu. Žalovaný tiež uviedol, že uplatňovanie absolútnej neplatnosti v obchodnoprávných vzťahoch je neprípustné. Žalovaný tiež poukázal na fakt, že v riešenej veci ide o vzájomne podmienené nároky vzniknuté z právneho vzťahu, keď predmetná zmluva v znení jej dodatkov založila medzi jej účastníkmi synalagmatický právny vzťah, ktorý vyjadruje nielen vzájomnú podmienenosť práv a povinností účastníkov, ale aj vzájomnú podmienenosť plnení, pričom toto stanovisko žalobcovi tlmočil listom svojho právneho zástupcu zo dňa 18.02.2019. Právnym následkom absolútnej neplatnosti právnych úkonov je povinnosť vrátiť vzájomne prijaté plnenia z takejto neplatnej zmluvy, pričom súdna rozhodovacia prax ustálila záväzný výklad k procesnej otázke, ako je potrebné procesne vyhovujúcim spôsobom zodpovedajúcim zákonu uplatniť synalagmatické práva. Už len z toho dôvodu podľa žalovaného nemôže byť žaloba úspešná, pričom žalovaný očakáva, ako sa žalobca s prijatým protiplnením a jeho vyjadrením v peniazoch vysporiada. Trhové (obvyklé) ocenenia poskytnutých výkonov je namieste v prípadoch, kedy právny vzťah nie je regulovaný

zmluvou (bezzmluvné plnenie). Žalovaný tiež považuje uplatnenú žalobu za predčasnú, nakoľko pri bezzmluvných synalagmatických vzťahoch je ten účastník, ktorý sa domáha vrátenia ním poskytnutého plnenia a za situácie, kedy aj on prijal protiplnenie vo výkonoch a službách neznámej hodnoty povinný vykonať zúčtovanie poskytnutého plnenia s hodnotou prijatého protiplnenia. Žalobca sa však domáha iba vrátenia ním poskytnutej zálohy bez zreteľa na cenu prijatého protiplnenia. Žalovaný tiež konštatoval, že poskytol žalovanému zálohové platby nielen v mesiaci január 2019, ale ich poskytuje aj naďalej s tým, že tento fakt z pohľadu podanej žaloby napovedá o jeho účelových pohnútkach. Podľa žalovaného prolongácia zmluvy Dodatkom č. 9 nespadá pod Nariadenie č. 1370/2007 vzhľadom na to, že prolongácia zmluvy Dodatkom k nej len predlžuje dobu jej platnosti a zmluva spolu s dodatkami tvoria vždy jeden integrálny celok. Navyiac doba predĺženia ani s desaťročnou dobou platnosti zmluvy neprekračuje maximálnu hranicu 30 rokov uvedenú v Nariadení č. 1370/2007 v článku 8. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Strany sporu nesúhlasili s právnymi názormi vyslovenými protistranou a zotrvali na svojich tvrdeniach.

10. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a uviedol, že dospel k názoru, že žaloba žalobcu v časti určenia neexistencie práva žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa predmetnej Zmluvy o výkone vo verejnom záujme zo dňa 29.12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 za obdobie po 31.12.2018, je dôvodná, a preto súd medzitýmnym rozsudkom v tejto časti žalobe vyhovel. K procesným otázkam namietaným žalovaným v konaní súd uviedol, že nespochybňuje právny názor žalovaného ohľadne kontinuity uplatňovania ustálenej judikatúry odkazujúc na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24.01.2018 (R 71/2018), avšak súd zastal názor, že nie je možné opomenúť fakt, že v súčasnosti je platný a účinný Civilný sporový poriadok, ktorý v ustanovení § 214 výslovne upravuje možnosť rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom, či tu je alebo nie je právo, od ktorého závisí rozhodnutie vo veci samej, a to na návrh niektorej zo strán sporu. Súd poukázal na Komentár k Civilnému sporovému poriadku Števíček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašov a kol., a to na právny názor vyslovený na strane 791. Podľa názoru súdu prvej inštancie, pokiaľ by súd bez ďalšieho zotrval na tom, že určovacia žaloba nemôže obstáť v prípade, že nemožno žalovať priamo formou žaloby na plnenie, s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, bolo by to v priamom rozpore so znením predmetného ustanovenia § 214 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

11. Súd ďalej konštatoval, že bol povinný preskúmať, či zo strany žalobcu bol preukázaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pričom dospel k záveru, že áno. Súd bol toho názoru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení bol v konaní preukázaný, keďže bez požadovaného určenia je podľa názoru súdu prvej inštancie neisté právne postavenie, a to tak žalobcu ako i žalovaného, keďže v konaní nebolo a ani medzi

stranami sporné, že žalobca trvá na tom, že Dodatok č. 9 k predmetnej zmluve, ktorým došlo k predĺženiu jej platnosti o ďalších päť rokov je v príslušnej časti absolútne neplatný pre rozpor so zákonom, a preto sa žalobca necíti byť viazaný predmetnou zmluvou po 31.12.2018 a naopak žalovaný zotrval na názore, že došlo k platnému predĺženiu platnosti predmetnej zmluvy, a teda obe zmluvné strany sú povinné vzájomne si plniť všetky záväzky z nej vyplývajúce. Súd ďalej dospel k záveru, že vydanie medzitimného rozsudku je v súlade so zásadou hospodárnosti konania.

12. Pokiaľ žalovaný namietal nesprávne formulovaný petit žaloby vo veci samej vzhľadom k tomu, že sa má jednať o vzájomne podmienené nároky vzniknuté z titulu bezdôvodného obohatenia, súd uviedol, že nespochybňuje, že v zmysle ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka sa jedná o tzv. synalagmatický záväzok oboch účastníkov zmluvy, avšak súd zastal názor, že v súdnej veci sa nejedná o ten typ vzájomného plnenia, ako napr. pri neplatnosti kúpnej zmluvy, kedy priamo v petite žaloby je nevyhnutné formulovať povinnosť vrátiť kúpnu cenu oproti povinnosti vrátiť predmet kúpnej zmluvy pod hrozbou zamietnutia žaloby v prípade, že petit takto formulovaný nebol, a to s poukazom na to, že plnenie žalovaného spočíva vo výkonoch, a teda predmetná synalagama bude v konečnom dôsledku vyriešená tým, že súd určí rozsah, v akom bude považovať nárok žalobcu za dôvodný s prihliadnutím na obvyklé ocenenie poskytnutých výkonov tak, aby v rámci tohto jedného konania boli vyriešené všetky s tým súvisiace vzájomné nároky. Z týchto dôvodov súd nepovažoval za dôvodnú ani túto procesnú námietku žalovaného.

13. Okresný súd zároveň nesúhlasil s obranou žalovaného, že uplatnený nárok na plnenie bol uplatnený predčasne. Súd odkázal na svoj uvedený právny názor ohľadne synalagmatického záväzku a tiež poukázal na to, že týmto medzitimným rozsudkom súd riešil len otázky týkajúce sa požadovaného určenia s tým, že až po právoplatnosti medzitimného rozsudku bude súd rozhodovať o dôvodnosti nároku žalobcu voči žalovanému na plnenie.

14. Následne súd pristúpil k posúdeniu otázky platnosti, resp. neplatnosti Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 k Zmluve o výkone vo verejnom záujme zo dňa 29.12.2008 v časti týkajúcej sa predĺženia platnosti predmetnej zmluvy o ďalších päť rokov, t.j. do 31.12.2023. Súd sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že v čase uzavretia pôvodnej zmluvy uzatvorenej dňa 29.12.2008 platilo zákonné ustanovenie, konkrétne § 15 ods. 2 Zákona č. 168/1006 Z.z. o cestnej doprave, ktorý umožňoval uzatvoriť túto zmluvu maximálne na obdobie desať rokov, čo korešponduje aj s predmetným zmluvným ustanovením. V čase uzatvárania Dodatku č. 9 k tejto zmluve, t.j. 11.09.2017 už bolo účinné predmetné Nariadenie č. 1370/2007, ktorého účinnosť nastala dňa 03.12.2009 a zároveň v ten istý deň došlo aj k novelizácii zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, keď konkrétne v § 15 ods. 8 tohto zákona bola pripustená možnosť predĺženia takejto zmluvy s odkazom na osobitný predpis,

ktorým bolo práve Nariadenie č. 1370/2007, a to článok IV. ods. 4 tohto Nariadenia. Súd konštatoval, že okrem toho, že v čase uzatvárania predmetného Dodatku č. 9 bolo účinné predmetné Nariadenie č. 1370/2007, ktoré bolo priamo aplikovateľné aj na území SR, zároveň v tom čase bol platný a účinný zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, ktorý tiež v § 21 ods. 6 odkazuje na povinnosť plnenia materiálnych podmienok predĺženia zmluvy, upravený v článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007. Súd uviedol, že možno konštatovať, že zo strany žalovaného ako dopravcu sa v žiadnom prípade nejednalo o vlastnú investíciu do aktív vo vzťahu k priebežnej obnove vozidlového parku, keďže boli refinancované žalobcom. Tieto otázky nejakým odlišným spôsobom neupravoval ani predmetný Dodatok č. 9 tejto zmluvy a fakt, že sa zmluvné strany dohodli na tom, že u investícii dopravcu do vozidlového parku bude tento uplatňovať účtovné odpisy v trvaní desať rokov, je pre posúdenie splnenia podmienok definovaných v článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007 právne irelevantný. Súd preto ustálil, že predmetná Zmluva o výkone vo verejnom záujme je v časti predĺženia doby trvania tejto zmluvy o ďalších päť rokov, t.j. do 31.12.2023 v znení Dodatku č. 9 k tejto zmluve absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka pre rozpor s právnym predpisom, keďže v konaní nebolo preukázané, že by boli splnené podmienky vyžadované v článku IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007. Súd preto rozhodol, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa predmetnej Zmluvy o výkone vo verejnom záujme zo dňa 29.12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 za obdobie po 31.12.2018.

15. Okresný súd tiež uviedol, že nakoľko vo veci rozhodol medzitýmnym rozsudkom bolo nutné vo výrokovej časti tohto rozsudku ohľadne trov konania rozhodnúť samostatným výrokom, podľa ktorého o nároku strán sporu na náhradu trov konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým sa rozhodne o celom uplatnenom procesnom nároku.

16. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.02.2020, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

17. V odvolaní uviedol, že odvolanie podáva z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca uviedol petit 1/ výroku rozsudku a konštatoval, že v zmysle žaloby navrhoval určenie, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa zmluvy v znení Dodatku č. 9 za obdobie po 31.12.2018, ktoré mu bolo žalobcom poskytnuté na základe mesačnej zálohovej platby, že žalovaný nemá zmluvný nárok na toto finančné plnenie, keďže právny titul, na ktorý sa žalovaný odvoláva neexistuje, a preto je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi poskytnuté finančné plnenie za toto obdobie (január 2019) v celej výške. Žalobca má za to, že súd na základe predložených dôkazov vyhodnotil, že žalovaný nemá nárok na akékoľvek finančné plnenie podľa zmluvy, avšak v zmysle podanej žaloby žalobca po 31.12.2018 poskytoval žalovanému výlučne

mesačné zálohové platby (t.j. vrátenie platby za mesiac január 2019, ktorej vrátenie žalobca v tomto konaní požaduje, keďže v čase jej poskytnutia nemohla byť poskytnutá podľa zmluvy, keďže zmluva zanikla ku dňu 31.12.2018).

18. Z uvedených dôvodov má žalobca za to, že výrokovú časť rozsudku je potrebné doplniť o formuláciu „ súd určuje, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie vo forme mesačných zálohových platieb podľa Zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území Banskobystrického samosprávneho kraja uzatvorenej dňa 29.12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 za obdobie po 31.12.2018“.

19. Žalobca trvá na tom, že mesačné zálohové platby neposkytoval žalovanému podľa zmluvy, ale v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o predchádzaní vzniku škôd (§415), t.j. pri poskytovaní mesačných záloh sa jedná o mimozmluvné plnenie. Žalobca má tiež za to, že v rámci súdneho konania si žalovaný bude proti uplatnenému nároku žalobcu na vrátenie zálohovej platby za január 2019 uplatňovať protinárok na zaplatenie finančnej úhrady za žalovaným uskutočnené dopravné výkony v prímestskej autobusovej doprave v Banskobystrickom samosprávnom kraji za mesiac január 2019. Tiež nie je možné vylúčiť, že si žalovaný bude uplatňovať nároky aj za služby za ostatné mesiace roku 2019.

20. Žalobca má tiež za to, že existuje dôvod na podanie odvolania za účelom prieskumu rozhodnutia odvolacím súdom, avšak uvádza, že s výrokom rozsudku sa v zásade stotožňuje. Tiež má za to, že v prípade podania odvolania žalovaným bude dostatočne zabezpečené preskúmanie rozsudku súdu prvej inštancie a žalobca vezme svoje odvolanie späť.

21. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie aj žalovaný podaním zo dňa 19.02.2020 , doručeným okresnému súdu dňa 21.02.2020, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby realizoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a konanie, ktoré rozhodnutiam predchádzalo má také iné vady, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Žalovaný pred uvedením odvolacích dôvodov navrhol vykonať opravu záhlavia rozsudku podľa § 224 Civilného sporového poriadku v jeho písomnom vyhotovení tak, že správne uvedie medzitýmny rozsudok v mene Slovenskej republiky. Súdna prax stanovila požiadavku, aby medzitýmne rozsudky boli výslovne označené a aby z nich výslovne vyplývalo, že ide o medzitýmne rozsudky a nie konečné v zmysle § 212 ods. 1, ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku.

23. Nesprávne právne posúdenie veci vidí žalovaný v tom, že okresný súd dospel k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy, v časti predĺženia doby jej trvania o ďalších päť rokov, pričom súd po osvojení si tvrdení žalobcu dospel k záveru, že „už v čase uzavretia pôvodnej zmluvy...platilo zákonné ustanovenie, konkrétne § 15 ods. 2 Zákona č. 168/1996 Z.z., ktorý umožňoval uzatvoriť túto zmluvu maximálne na obdobie desať rokov“. S týmto právnym názorom žalovaný nesúhlasí a tvrdí, že pre vyvodenie správneho právneho názoru postačovalo si ujasniť akým právom sa riadia subjektívne právne skutočnosti (zmluvy) - ustáliť lex priori, vyhodnotiť prípadnú retroaktivitu neskorších právnych predpisov na vec sa vzťahujúcich, na predchádzajúcu právnu úpravu, a to nielen vnútroštátnych právnych predpisov, ale aj nariadenia EP a Rady (ES) č. 1370/2007, a najmä ustáliť časovú verziu platnosti predpisov k decembru 2008 - Zákona č. 168/1996 Z.z. Žalovaný poukázal na to, že v žiadnom ustanovení Zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení noviel účinných k decembru 2008 nebolo zákonné obmedzenie zakazujúce zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme predlžovať. Naopak, upravoval iba to, že zmluvy sa uzatvárajú „na dobu určitú alebo neurčitú“. Ak zákon č. 488/2009 Z.z. z 29.10.2009, ktorý nadobudol účinnosť 03.12.2009, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon NR SR č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vypustil dovtedajšie znenie § 15 a nahradil ho novým znením a nadpisom „Zmluva o službách“. V novom znení § 15, v jeho ods. 8 už zákon uvádza, že Zmluva o službách sa uzatvára na obdobie najviac desať rokov a toto obdobie možno predĺžiť, ak tak ustanovuje osobitný predpis. Odkaz pod čiarou na osobitný predpis uvádza, že je ním Nariadenie č. 1370/2007 a jeho článok IV. ods. 4, toľko pertraktovaný žalobcom i súdom v tomto konaní. Zákon č. 488/2009 Z.z. inkorporoval iba niektoré úpravy z Nariadenia č. 1370/2007 do vnútroštátnej úpravy, keďže Nariadenia EP a Rady (ES) sú priamo použiteľné bez potreby osobitnej implementácie. Žalovaný tvrdí, že ani Zákon č. 488/2009 Z.z., ani Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, ktorý s účinnosťou od 01.03.2012 nahradil predtým platný Zákon č. 168/1996 Z.z., ale ani Nariadenie č. 1370/2007 nepôsobia retroaktívne a intertemporálne ustanovenia v nich obsiahnuté nevymedzujú vzájomný vzťah starej a novej právnej úpravy vo vzťahu k subjektívnym právnym skutočnostiam vzniknutým pred účinnosťou novej právnej úpravy. Vzhľadom k uvedenému platí, že zmluvy uzavreté v súlade s právom platným v čase ich vzniku, sa v ďalšom spravujú týmto právom a novým právom sa spravujú právne vzťahy vzniknuté za účinnosti novej právnej úpravy, teda do budúca. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, podľa ktorého Ústavný súd charakterizuje pravú retroaktivitu ako „stav, v ktorom nová právna úprava neuznáva oprávnenia a povinnosti založené právnymi vzťahmi len lex priori, ale aj stav, keď zákon dodatočne pozmeňujúco zasahuje do už právne uzavretých minulých skutkových a právnych vzťahov (práv a povinností)“. Za nepravú retroaktivitu Ústavný súd považuje stav, v ktorom „ nová právna úprava nevytvára žiadne právne účinky smerujúce pred deň nadobudnutia účinnosti, avšak kvalifikuje tie právne úkony, ku ktorým došlo ešte pred nadobudnutím jej účinnosti, v dôsledku čoho môže dôjsť k zmene alebo zrušeniu tých právnych účinkov, ktoré boli predtým späté s ich uzavretím“. Žalovaný tvrdí, že ústavná akceptovateľnosť legislatívnej zmeny majúca charakter pravej retroaktivity je nulová pre

neprípustnosť. Ústavná akceptovateľnosť nepravnej retroaktivity je vyššia ako nulová a testuje sa jej akceptovateľnosť v konkrétnom prípade hľadiskami ako po a) či nie je v rozpore s princípmi ochrany legitímnych očakávaní; b) ako korešponduje s ústavným princípom právnej istoty; c) či nezasahuje neprípustným spôsobom do ochrany legálne nadobudnutých práv; d) či nová právna úprava náhle nemení pravidlá „hry“ a pod. V tomto smere žalovaný odkázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR.

24. Žalovaný ďalej poukázal na to, že vnútroštátna právna úprava sa v intertemporálnych ustanoveniach nijako nevymedzuje k právnym vzťahom vzniknutým či už pred účinnosťou Zákona č. 488/2009 Z.z. alebo Zákona č. 56/2012 Z.z. Znamená to, že tieto novšie právne predpisy neobsahovali ani len výnimočne akceptovateľnú nepravú retroaktivitu a ponechali oprávnenia a povinnosti z právnych vzťahov nadobudnutých zo zmlúv na starší právny predpis, ktorý tým pádom plnil úlohu *lex priori*. Rovnako tak pristupoval aj EP a Rada (ES) pri príprave a schvaľovaní Nariadenia č. 1370/2007. Intertemporálne ustanovenie Nariadenia (čl. 8-Prechodné ustanovenia), v čl. 8 ods. 3 písm. c) upravuje, že „uplatňovanie zmlúv uvedených v ods. 3, písm.c), t.j. zmlúv uzavretých od 26.7.2000 a pred 03.12.2009 na základe spravodlivej verejnej súťaže, môže pokračovať až do zániku ich doby platnosti, nie však dlhšie ako tridsať rokov“. Zmluvu v decembri 2008 uzavrel žalovaný po predchádzajúcej spravodlivej verejnej súťaži, o čom súdu poskytol listinný dôkaz. Nariadením č. 1370/2007 sa nemohol riadiť ani Dodatok č. 9, keďže sa ani nezakladal nový právny vzťah, ale len menil právny vzťah založený zmluvou z decembra 2008. Nič na tom nemení ani to, že v texte Dodatku č. 9 sa odkazuje na článok 4 Nariadenia č. 1370/2007.

25. Súd sa teda mýli, ak z dôvodov uvedených v odôvodnení svojho medzitémneho rozsudku považoval Zmluvu o výkonoch vo verejnom záujme z roku 2008 a v znení dodatkov 1 až 9 za absolútne neplatnú v časti, ktorou sa predĺžila doba jej platnosti o ďalších 5 rokov. O žiadne predĺženie nešlo, ale v skutočnosti bolo len zmenené pôvodné dohodnuté obdobie platnosti záväzku prijatého v zmluve. Už len z tohto dôvodu treba medzitémny rozsudok považovať za nezákonný. Spôsob rozhodovania súdov o medzitémnych rozsudkoch nedovoľuje jeho zamietnutie v konaní pred súdom prvej inštancie a v konaní na odvolacom súde zase nedovoľuje odvolaciemu súdu jeho zmenu. Z tohto dôvodu žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý medzitémny rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na rozhodnutie o veci, t.j. o hlavnom uplatnenom nároku na peňažné plnenie.

26. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s rozhodujúcimi otázkami, ktoré v odvolaní žalovaný bližšie špecifikoval. Tvrdil, že pokiaľ sa súd prvej inštancie nastolenými otázkami vôbec nezaoberal v konaní, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, trpí jeho rozhodnutie prekvapivosťou, narúšajúcou rovnosť zbraní, legitímne nadobudnuté práva, je nepreskúmateľné a nezákonné. Žalovaný tvrdí, že pokiaľ by súd prvej inštancie posudzoval žalobu podľa jej obsahu, musel by dospieť

k záveru, že žalobca jedným podaním uplatnil tak určovací nárok podľa § 137 písm. c), časť vety pred ; CSP, ako aj nárok na plnenie. Podľa žalovaného spojenie určenia, že neexistuje právo na plnenie s nárokom na plnenie v jednej žalobe naráža na všeobecne uznávanú doktrínu procesného práva - ak môžeš žalovať na plnenie, nemôžeš žalovať na určenie neexistencie práva pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Táto doktrína bola v istej miere modifikovaná a začalo to rozhodnutie NS SR publikované pod R 24/95 a naň nadviazali ďalšie ZSP 78/2006. Podľa žalovaného určovací nárok za súčasného uplatnenia nároku na plnenie neobstojí, pretože je samoučelný, neslúžiaci potrebám praktického života a nespôsobilý vytvoriť pevný základ pre právny vzťah strán sporu a požadované určenie nemá ani povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu opodstatnenosti nároku na peňažné plnenie. Žalobca nazval určovaciu žalobu ako návrh na vydanie medzitimného určovacieho rozsudku (v petite) podľa § 214 ods. 2 CSP. Ak sa takéto určenie uplatní samostatným podaním, ide o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP a musí sa preukazovať naliehavý právny záujem na takomto určení. Pre posúdenie účelnosti procesného postupu podľa § 214 ods. 2 CSP musí súd vychádzať z uplatneného procesného nároku vo veci samej. Po zistení, že navrhovaný procesný postup pomôže vyriešiť predbežnú otázku, od ktorej závisí rozhodnutie vo veci samej, vyhovie návrhu na vydanie medzitimného rozsudku. V opačnom prípade, keď dospeje k záveru, že vydanie medzitimného rozsudku nie je účelné, osobitne o jeho zamietnutí nerozhoduje a rozhodne o veci samej. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na to, že okresný súd účelnosť pre vydanie medzitimného rozsudku vôbec neskúmal a v odôvodnení sa ním ani nezaoberal, čím je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Ak by tak urobil, zistil by, že uplatnenému nároku vo veci samej nemôže vyhovieť, pretože nerešpektuje pri formulácii žalobného návrhu vzájomnú viazanosť plnení (synalagmu). Táto požiadavka sa v procesnom práve uplatňuje najmenej od roku 1975. Žalovaný tiež poukázal na to, že na preddavkovú platbu má žalovaný nárok podľa Zákona o cestnej doprave a žalobca má zákonnú povinnosť ho poskytnúť dopravcovi, pokiaľ výkony vo verejnom záujme cestujúcej verejnosti poskytuje. V konaní nebolo sporné, že dopravca za mesiac január 2019 poskytoval dopravu, na ktorú sa zaviazal v zmluve. Ak teda žalovaný podľa názoru súdu nemá nárok na preddavkové platby podľa zmluvy, súd musel skúmať, či takáto povinnosť nevyplýva žalobcovi z iného dôvodu, napr. preto, lebo fakticky výkony vo verejnom záujme poskytuje. Žalovaný tiež poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo/91/2006, z ktorého žalovaný odôvodňuje nezákonnosť výroku medzitimného rozsudku, nakoľko tento rozsudok judikoval, že „existenciu alebo neexistenciu právneho vzťahu alebo práva nemožno určovať ani za dobu minulú, ani do budúcnosti; rozhodujúci stav je aj v tomto prípade stav v dobe vyhlásenia rozhodnutia“. Súd prvej inštancie však určil, že žalovaný nemá právo na plnenie zo zmluvy od 01.01.2029 a rozhodol tak až dňa 04.12.2019.

27. Žalovaný zároveň poukázal na právnu teóriu a súdnu prax ohľadne deklaratórnych rozhodnutí súdov a konštitutívnych rozsudkov. Tvrdil, že v riešenej veci sa žalobca domáha zaplatenia preddavku za mesiac január 2019 a opodstatnenosť tohto svojho nároku odôvodňuje čiastočnou absolútnou neplatnosťou Dodatku č. 9 v rozsahu, v ktorom sa

zmluvné obdobie zmenilo a trvá aj od 01.01.2019 do 31.12.2023. Žalovaný tvrdí, že absolútnu neplatnosť môže však súd posúdiť len ako predbežnú otázku a vysporiadať sa s ňou v dôvodoch svojho rozhodnutia. Nikdy nie vo výroku rozsudku a už toľkož nie na základe „návrhu na vydanie medzitémneho určovacieho rozsudku“, ako to urobil žalobca. Žalovaný preto nazval žalobu „účelovým konštruktom“ v rozpore s procesným právom. Posúdením predbežnej otázky (neplatnosti) tak, ako to urobil súd v zhode so želaním žalobcu, súd však zároveň nahradil pôvodný záväzkovo právny vzťah novým hmotnoprávnym vzťahom - deliktuálnou zodpovednosťou za bezdôvodné obohatenie a až rozhodnutím o veci samej (uplatnenom nároku na peňažné plnenie), po právoplatnosti rozsudku sa konštituuje tento nový hmotnoprávny vzťah. Podľa žalovaného v konaniach, v ktorých sa konštituuje nový hmotnoprávny vzťah až právoplatnosťou výroku súdneho rozhodnutia, vydanie medzitémneho určovacieho rozsudku na návrh podľa § 214 ods. 2 CSP neprichádza v úvahu; v úvahu prichádza iba vydanie medzitémneho rozsudku o základe uplatneného nároku o otázkach dotýkajúcich sa základu uplatneného nároku. Takýto návrh však žalobca nepodal a ani súd ex offio o ňom nerozhodoval. Podľa žalovaného ním uvádzané dôvody preukazujú hrubú nesprávnosť a nezákonnosť napadnutého rozhodnutia z hľadiska hmotného, tak i procesného práva.

28. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu podaním zo dňa 27.02.2020, v ktorom poukázal na to, že žalobca nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania (§ 359 CSP), nakoľko súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel návrhu žalobcu na vydanie medzitémneho určovacieho rozsudku. Podľa žalovaného odvolanie podané žalobcom len potvrdzuje, že podaná žaloba je chaotická, účelová, nezmyselná a nespôsobilá svojou konštrukciou privodiť žalobcovi úspech vo veci. Navrhol odvolanie žalobcu odmietnuť.

29. Žalobca sa vyjadril k odvolaniu žalovaného podaním doručeným okresnému súdu dňa 16.03.2020, v ktorom nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že v názve „Rozsudok v mene Slovenskej republiky“ má byť doplnené slovo „medzitémny“. K tomuto tvrdeniu žalobca uviedol, že v zmysle komentárovej literatúry k Civilnému sporovému poriadku sa k slovu „rozsudok“ v jeho písomnom vyhotovení nepridáva žiadne ďalšie označenie. Skutočnosť, či ide o rozsudok konečný, čiastočný, medzitémny alebo dopĺňací, vyplýva z výroku, prípadne je možné túto skutočnosť uviesť v záhlaví rozsudku. Skutočnosť, že ide o medzitémny rozsudok vyplýva z formulácie „Okresný súd Zvolen...medzitémnym rozsudkom takto rozhodol...“. Z týchto dôvodov žalobca zastáva názor, že nie je namieste oprava záhlavia rozsudku, ako to požaduje žalovaný.

30. Žalobca k tvrdeniu žalovaného, že v žiadnom ustanovení Zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave k decembru 2008 nebolo zákonné obmedzenie zakazujúce zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme predlžovať uviedol, že znenie zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave platné a účinné v čase podpisu zmluvy (29.12.2008), obsahovalo ustanovenie § 15 ods. 2, ktorý v prvej vete uvádzal, že „ Zmluva o výkone vo verejnom

záujme sa uzatvára spravidla na obdobie platnosti dopravnej licencie, najviac však na desať rokov“. Uvedené ustanovenie bolo do Zákona č. 168/1998 Z.z. doplnené Novelou č. 43/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.02.2007. Zmluvu teda podľa žalobcu nebolo možné predĺžiť nad tento zákonný desaťročný limit.

31. Zároveň žalobca zastáva názor, že Dodatok č. 9, ktorý bol podpísaný 11.09.2017 sa nemôže spravovať späťne podľa predpisov z roku 2008, ktoré už v čase podpisu tohto dodatku neboli platné a účinné. Obsahom predmetného dodatku bola úprava nových práv a povinností dojednaných v režime novej platnej a účinnej právnej úpravy. Zároveň žalobca uviedol, že pôvodná právna úprava, za ktorej bola uzatvorená zmluva neumožňovala zmluvu predĺžiť. V čase podpisu Dodatku č. 9 už bolo v účinnosti Nariadenie č. 1370/2007, ktoré je priamo aplikovateľné na území členských štátov Európskej únie. Zároveň s účinnosťou v ten istý deň, t.j. dňa 03.12.2009 bol zmenený a doplnený Zákon č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, ktorý v § 15 upravujúcim uzatváranie a predlžovanie zmlúv o službách vo verejnom záujme priamo odkazoval na Nariadenie č. 1370/2007. Rovnako tak platné znenie Zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, za účinnosti ktorého bol podpísaný Dodatok č. 9, odkazuje v § 21 ods. 6 v tomto smere na povinnosť splnenia materiálnych podmienok predĺženia zmluvy upravených v čl. IV. ods. 4 Nariadenia č. 1370/2007. Z uvedeného vyplýva, že všetky zmluvy o službách vo verejnom záujme na území Slovenskej republiky mohli byť od 03.12.2009 predĺžené v súlade s platnou legislatívou len o 50 % trvania za podmienky naplnenia materiálnych predpokladov, ktoré vyžaduje osobitný predpis. V opačnom prípade je predĺženie trvania zmlúv absolútne neplatné, keďže odporuje platnej legislatíve. Uzatváranie dodatkov po 03.12.2009 sa teda nemohlo spravovať režimom pôvodnej zmluvy, a teda aj pôvodnej právnej úpravy, keďže obsahom dodatkov bola úprava nových práv a povinností, dojednaných v režime novej platnej právnej úpravy.

32. Pokiaľ žalovaný v odvolaní uviedol otázky, s ktorými sa súd prvej inštancie nevysporiadal, žalobca má za to, že tieto tvrdenia nie sú správne, keďže v medzitýmnom rozsudku sa súd vysporiadal so všetkými uvedenými otázkami, pričom poukazuje na jednotlivé body napadnutého rozsudku. Zároveň žalobca poukazuje na to, že žalovaný v bode 23 na strane 10 odvolania uviedol nové skutočnosti, ktoré v rámci konania pred súdom prvej inštancie neboli žalovaným uvádzané.

33. Pokiaľ žalovaný uvádza, že žalobca zaplatil rozdiel medzi zaplatenými zálohovými platbami za rok 2019 a stratou, ktorú vykázal žalovaný, žalobca uvádza, že k zaplateniu doplatku pristúpil výlučne z dôvodu, že žalovaný odmietal vykonávať pravidelnú prímestskú autobusovú prepravu, t.j. výlučne za účelom zabezpečenia prepravy pre obyvateľov Banskobystrického samosprávneho kraja. Žalovaný však napriek tomu dňa 25. a 26. januára 2020 túto prepravu nevykonával.

34. Pokiaľ žalovaný uviedol, že medzičasom zanikol nárok v súdnom konaní jednostranným započítaním zo strany žalovaného zo dňa 02.01.2020, žalobca rozporuje predmetné jednostranné započítanie žalovaného. V rámci konania je zatiaľ nevyriešená otázka, či má žalobca nárok na vrátenie zaplatenej zálohy za mesiac január 2019 vo výške 1.292.990,-Eur, alebo či má žalovaný nárok, aby si ju ponechal. Zároveň pokiaľ žalovaný predložil v odvolacom konaní dôkazy, a to list žalobcu zo dňa 25.01.2020 a jednostranný zápočet zo dňa 02.01.2020, tieto dôkazy nemohli byť zohľadnené v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko v čase vydania medzitémneho rozsudku 04.12.2019 ešte neexistovali. Súď však musel vychádzať zo stavu, ktorý existoval v čase vydania rozhodnutia, t.j. dňa 04.12.2019. Žalobca tiež nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že medzitémny rozsudok konštituuje nový hmotnoprávny vzťah, pričom žalobca zastáva názor, že súd len deklaroval, že nedošlo k predĺženiu zmluvy, a preto nemá žalovaný nárok na plnenie podľa zmluvy po 31.12.2018.
35. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý medzitémny rozsudok potvrdil.
36. Žalovaný podaním zo dňa 01.04.2020 okrem iného predložil repliku k vyjadreniu žalobcu zo dňa 11.03.2019. Zotrval na tom, že skutočnosť, že ide o medzitémny rozsudok je potrebné výslovne vyjadriť nielen v záhlaví rozsudku, ale aj v jeho výrokovej časti.
37. Žalovaný zotrval na skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní a tvrdil, že v správnom konaní o udelenie dopravnej licencie sa overuje technická, personálna a materiálna spôsobilosť dopravcu na výkon požadovaných dopravných výkonov. Z časovej verzie Zákona o cestnej doprave je možné zistiť, že v začiatkoch sa vydávala na dobu určitú alebo neurčitú, neskôr na dobu tri, päť a napokon na desať rokov. Vždy sa viazala na existenciu zmluvy o výkone vo verejnom záujme, ktoré trvanie spočiatku nebolo obmedzené. Ani Zákon č. 43/2007 Z.z., ktorým bol novelizovaný Zákon č. 168/1996 nezakázal predĺžiť zmluvu pod sankciou neplatnosti. Len zjednotil dobu, na ktorú sa dopravná licencia udeľovala s dobou trvania zmluvy, keďže išlo o dva predpoklady na výkon dopravných služieb. V ďalšom žalovaný zopakoval skutočnosti už uvádzané v podanom odvolaní.
38. Žalobca sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného podaním zo dňa 19. mája 2020, v ktorom nesúhlasí s opravou rozsudku na medzitémny rozsudok v zmysle návrhu žalovaného.
39. Žalobca zároveň zopakoval skutočnosti uvádzané v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 11.03.2020, na ktorých argumentoch v celom rozsahu zotrval.
40. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34

Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP“) prejednal odvolanie v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v zmysle ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň odvolanie žalobcu odmietol v zmysle § 386 písm. b) CSP.

41. Predmetom odvolania žalobcu aj žalovaného je preskúmanie vecnej správnosti medzitýmného rozsudku okresného súdu, ktorým súd určil, že neexistuje právo žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa Zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave na území Banskobystrického samosprávneho kraja uzatvorenej dňa 29.12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 za obdobie po 31.12.2018.

42. Odvolací súd preskúmaním odvolania žalobcu zistil, že žalobca sa odvoláva voči medzitýmnemu rozsudku, ktorým súd rozhodol v jeho prospech.

43. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

44. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

45. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nie je stranou oprávnenou na podanie odvolania voči napadnutému rozsudku, keďže výrok predmetného medzitýmného rozsudku nebol v jeho neprospech, a preto odvolací súd odvolanie žalobcu podľa § 386 písm. b) CSP odmietol.

46. Preskúmaním podaného odvolania žalovaným dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Z obsahu spisu má odvolací súd za preukázané, že žalobca sa žalobou na plnenie domáha od žalovaného zaplataenia bezdôvodného obohatenia vo výške 1.292.990,-Eur, ako vrátenie poskytnutého finančného plnenia za obdobie január 2019, keďže žalobca považuje Zmluvu o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 29. 12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 za obdobie po 31.12.2018 za neplatnú.

47. Z obsahu žaloby teda vyplýva, že žalobca sa domáha vrátenia zaplatenej zálohy

za január 2019 na základe tvrdenej neplatnosti uzatvorenej zmluvy s Dodatkom č. 9, pričom je nesporné, že žalovaný dopravu vo verejnom záujme vykonával a vykonáva až doposiaľ, následkom čoho poskytuje verejnú dopravu podľa podmienok uzatvorenej zmluvy v znení príslušných dodatkov, teda poskytuje plnenia v prospech žalobcu tak, ako by predmetná zmluva s príslušnými dodatkami bola platná. Zároveň na návrh žalobcu je k tejto povinnosti žalovaný zaviazaný na základe neodkladného opatrenia nariadeného súdom. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade žalobcom uplatňované bezdôvodné obohatenie na základe tvrdenej neplatnosti zmluvy a jej Dodatku č. 9 je synalagmatickej povahy, obsahom ktorej je vzájomná povinnosť strán konania vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal.

48. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

49. Súd prvej inštancie v napadnutom medzitémnom rozsudku tvrdí, že v danom prípade sa nejedná o taký synalagmatický vzťah, ktorý by vyplýval z typickej zmluvy, napr. kúpnej zmluvy, v ktorom prípade musí byť vzťah synalagmi vyjadrený už v petite samotnej žaloby. Žalovaný v podanom odvolaní nesúhlasí s takto vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie a nesúhlasí s ním ani odvolací súd. Posúdenie správnosti petitu žaloby má zásadný vplyv na skutočnosť, či súd prvej inštancie mohol na návrh žalobcu rozhodnúť medzitémnom rozsudkom o neexistencii práva žalovaného.

50. K otázke synalagmatických záväzkov odvolací súd konštatuje, že v Zmluve o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave zo dňa 29.12.2008 v znení jej Dodatku č. 9 zo dňa 11.09.2017 si účastníci zmluvy dojednali odplatu za žalovaným poskytnuté plnenie vo verejnej doprave, teda neobstojí právny názor okresného súdu, že iná ako kúpna zmluva, na základe neplatnosti ktorej sa žalobca domáha bezdôvodného obohatenia, nespĺňa podmienky pre to, aby bol vzťah synalagmatického záväzku vyjadrený v samotnom petite žaloby. V dôsledku vzájomnej viazanosti a podmienenosti práv a povinností účastníkov z neplatnej zmluvy (§ 457 OZ) je aj procesné uplatnenie a uspokojenie práva jednej zmluvnej strany (na vrátenie zaplateného preddavku) viazané na uspokojenie obdobného práva druhej zmluvnej strany (na zaplatenie už poskytnutých služieb vo verejnej doprave) a že povinnosť jednej z nich plniť je viazaná na rovnakú povinnosť druhej. Žiadna zo strán teda nemôže samostatne uplatniť svoje právo na plnenie poskytnuté podľa neplatnej zmluvy, lebo § 457 Občianskeho zákonníka upravuje nielen spôsob, ale aj rozsah vzájomného plnenia. So zreteľom na uvedené sa žalobca v prejednávanej veci môže domáhať na súde vrátenia svojho plnenia len vtedy, ak by v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, alebo len ak by nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému. Zo spisu však vyplýva, že o tento prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na to žalobca sa nemohol domáhať samostatného plnenia, ale mal vyššie uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností strán konania primerane vyjadriť v petite žaloby. Keďže žalobca v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností strán konania nevyjadril a súd je viazaný žalobným návrhom, nemôže byť žaloba z tohto dôvodu úspešná. Uvedený právny názor vyplýva z rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Cdo/115/2008 zo dňa 26.02.2009, ktorý tiež konštatoval, že za daného skutkového stavu (vyššie uvedeného) nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Občianskeho zákonníka a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia (ZSP 22/2018).

51. Ustanovenie § 457 OZ teda vychádza zo vzájomnej viazanosti práv a povinností účastníkov neplatnej zmluvy. Právo jednej zmluvnej strany na vydanie poskytnutého plnenia je podmienené povinnosťou druhej zmluvnej strany vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. K vzájomnej podmienenosti nárokov dochádza priamo zo zákona a túto vzájomnú viazanosť plnení treba rešpektovať aj pri formulácii žalobného petitu. Pokiaľ žalobný petit nevyjadruje vzájomnú (synalagmatickú) viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov neplatnej zmluvy podľa § 457 OZ, t.j. povinnosť v tomto prípade žalobcu plniť oproti splneniu povinnosti žalovaného voči nemu, takejto žalobe nemožno vyhovieť. Súd v tomto smere nemá poučovaciu povinnosť, pretože by išlo o poučenie hmotnoprávne.

52. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, pokiaľ v petite žaloby nie je vyjadrený synalagmatický záväzok a rozhodol medzitimným rozsudkom o neexistencii práva žalovaného voči žalobcovi na finančné plnenie podľa zmluvy a Dodatku č. 9 k nej. Zároveň postupoval nesprávne, pokiaľ skúmal v merite veci otázku neplatnosti uvedenej zmluvy s dodatkom, keďže vzhľadom na vyššie uvedený skutkový stav žaloba nespĺňa formálne náležitosti pre úspešné uplatnenie žaloby na súde.

53. Odvolací súd vzhľadom na uvedené sa nezaoberal ďalšími odvolacími námietkami žalovaného, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je skúmanie akýchkoľvek ďalších skutočností v danom štádiu konania právne irelevantné.

54. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm.c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci.

55. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí. Odvolací súd tiež dopĺňa, že vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd rozhodol medzitimným rozsudkom, ktorým nesprávne právne posúdil

synalagmatický záväzkový vzťah strán konania, ktorý nebol vyjadrený v petite žaloby vo veci samej, odvolací súd musel napadnutý medzitýmny rozsudok zrušiť s tým, že súd prvej inštancie rozhodne vo veci samej na základe vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu v tomto rozhodnutí.

56. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 CSP.

57. Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou

slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

V Banskej Bystrici dňa 17. júna 2021

JUDr. _____
predsedníčka senátu - sudca spravodajca

JUDr. _____
členka senátu

Mgr. _____
členka senátu

